

BİNGÖL VİLAYETİ'NİN KURULMASI VE İDARİ YAPILANDIRILMASI The Establishment of Bingöl Province and Its Administrative Construction

Mehmet KAYA¹

ÖZET

Devletler zaman zaman siyasi, ekonomik, coğrafi ve demografik nedenlerden dolayı idari teşkilatını yeniden düzenlerler. Türkiye Cumhuriyeti Devleti kurulduktan sonra coğrafi şartlar nüfus yoğunluğu, ulaşım gibi nedenlerden dolayı yeni idari birimler oluşturmuştur.

Nitekim 1935 de oluşturulan 1936 yılında kuruluşu gerçekleşen Bingöl ile birlikte 5 vilayet, 9 kaza ve 32 nahiye teşkil olunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Türkiye Cumhuriyeti Devleti, Yeniden Yapılanma, Bingöl Vilayeti

ABSTRACT

From time to time, states re-regulate the administrative organization because of the political, economic, geographical and demographic reasons. The State of the Republic of Turkey has created the new administrative units for reasons such as geographical conditions, population density, and transportation and so on.

Indeed, decided in 1935, provinces including Bingöl, 9 towns and 32 sub-districts were created in 1936.

Subject: Republic of Turkey, Reconstruction, Province of Bingöl

Giriş

Bingöl şehri Doğu Anadolu Bölgesi'nin Yukarı Fırat Bölümü içerisinde yer alan Bingöl ovasının kuzeybatısında Sağyer Deresi'nin ovaya açıldığı kesiminde kurulmuştur.² Sağyer Deresi'nin vadisi içinde de eski merkezi oluşturan ve günümüzde şehrin terk edilmiş bir mahallesi durumunda bulunan Çapakçur (Bingöl) yer alır.³

¹ Yard. Doç. Dr. Bingöl Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü Öğretim Üyesi

² Hasbi Soylu, *Şehir Coğrafyası Açısından Bir Araştırma Bingöl*, Erzurum 2007, s. 1.

³ Metin Tuncel, "Bingöl" DİA, C.VI, s. 183.

Yerleşiminin tarihi M.Ö 4000–5000 yıllarına kadar inmektedir. Bingöl ve çevresindeki kalelerin varlığı bukanı desteklemektedir.⁴ Buna rağmen ilkçağ kaynakları önemli bir şehir yerleşiminden bahsetmez. Ayrıca şehrin, Erzurum, Amid, Erzincan, Harput ve Dersim gibi tarihi çok eski zamanlara dayanan yerleşim birimleri arasında yer alması ilin tarihsel, kültürel ve ekonomik manada gelişimini olumsuz yönde etkilemiştir.⁵

Bingöl tarih boyunca önemli ticaret yollarının geçtiği bir konumda idi.⁶ Van'a giden ticaret yolları üzerinde olduğundan bölge birçok devletin hâkimiyetine girdi. M.Ö 2000'li yıllarda Mittaniler bölgeye hâkim oldular. Daha sonra Orta Anadolu'da önemli bir medeniyet kuran Hititler bölgeye hâkim oldular. Doğu Anadolu'da hâkimiyet kuran Urartular, Hititlerin yok olmasıyla bölgeyi ele geçirdiler.⁷ Urartulardan kalma birçok tarihi eser günümüze kadar gelmiştir. Yöre daha sonra Asurlular, Medler ve Büyük İskender'in hâkimiyetine girmiştir. Bingöl, Büyük İskender'den sonra Bizans ve Sasaniler arası savaşlarda devamlı el değıştirdi.⁸

İslam orduları Hz. Ömer döneminde Halid bin Velid komutasında bölgeye girmiş onun komutanlarından "Sultan Kıbes"⁹ Palu ve Cebel-i Cur bölgesini fethetmiştir.¹⁰ 1071 Malazgirt Muharebesinden sonra Selçuklu beyliklerinden Mengücekerler, Saltuklular, Dilmaçoğulları ve Danişmentlilerin eline geçti.¹¹ 1112 tarihinde ise Artukoğullarından Belek Gazi Çapakçur'a hâkim oldu.¹² Eyyubiler, Timur, Safevi, Karakoyun ve Akkoyunların hâkimiyetinden sonra yöre, İdris-i Bitlisi'nin yardımıyla Yavuz Sultan Selim döneminde Osmanlı yönetimine girmiştir.¹³

Çapakçur bu dönemde "Yurtluk-Ocaklık" sancaklarından biri olan aynı adlı sancağın merkeziydi. Yavuz döneminde yöre Osmanlı yönetimine katılınca üstün hizmetlerinden dolayı vergiden muaf tutulmuş, Osmanlı'nın son dönemine kadar bu süreç devam etmiştir.¹⁴

⁴ Hasbi Soylu, *Bingöl İli Turizm Coğrafyası*, İstanbul 2004, s. 6–7.

⁵ Ercan Çağlayan, *Bingöl Üzerine Bir Bibliyografya Denemesi*, Bingöl Tarih ve Kültür Araştırmaları Dergisi, Bingöl 2007, S. 1, s. 67–68.

⁶ Mehmet Ali Ünal, *XVI. Yüzyılda Harput Sancağı*, Ankara 1989, s. 32.

⁷ Okan Alay, *Kültür Dünyamızda Bingöl*, Ankara 1996, s. 39–40.

⁸ Bingöl İ Yıllığı, Ankara 1995, s. 14.

⁹ Hz. Kıbes'in mezarı Elazığ Kovancılar Kazası Kayalık Köyü yakınlarındaki Sultan Dağındadır.

¹⁰ Ahmet Bulmuş, *Bingöl Çevlik'te Yaşadılar*, Ankara 2009, s. 7–8.

¹¹ Yılmaz Akbulut, *Bingöl Tarihi*, Ankara 1995, s. 69.

¹² M. Beşir Aşan, *Elazığ Tunceli ve Bingöl İllerinde İskân İzleri*, Ankara 1992, s. 84.

¹³ Yörenin Osmanlı hâkimiyetine girişı ile ilgili ayrıntılı olarak bkz. Abdullah Demir, *"Belgelerle Çapakçur Sancağı"*, 1. Bingöl Sempozyumu, Bingöl 2007, s. 195–210.

¹⁴ Abdullah Demir, *a.g.m.*, s. 199.

1834 yılında İdari Teşkilatta ıslah yapılıncaya kadar küçük bir köy olan Çapakçur (Çorlık) nahiye olur ve Palu'ya bağlanmıştır. 1872 yılında Çapakçur adıyla ilçe olmuştur.¹⁵ 1874 yılında yapılan bir idari düzenlemeye dayanılarak 1881 de Bitlis il olunca Çapakçur ve Genç bölgesi Bitlis vilayetine, Kiğı Erzincan'a, Karlıova Muş'a bağlanmıştır.

Cumhuriyetin ilanından sonra 1926 yılında Elazığ, 1929 senesinde de Muş'a bağlanan Bingöl, 1936 yılında çıkarılan bir kanunla merkezi Çapakçur olmak suretiyle Bingöl vilayet olmuştur.

Bingöl Adı

Günümüzde Bingöl olarak bilinen yerleşim birimi tarih boyunca farklı isimler almıştır. Yöre sırasıyla Ming-köl, Cebel-i cur, Çapakçur, Sirmanç, Çevlik/Çolik ve son olarak Bingöl adlarını almıştır.¹⁶ Bingöl'ün ortaçağdan beri kullanılan isminin Çapakçur ya da Çabakçur olduğunu bilmekteyiz. Ancak Çabakçur'un aslının "Cebel-cur"¹⁷ olduğu bilinmektedir. Bu kelimenin zamanla Çapakçur şeklinde telafuz edildiği tahmin edilmektedir. Çapakçur akan "temiz su" anlamına geldiği söylenmektedir.

Eski çağda Abus (Abos) Mons adı ile Aras nehrinin doğduğu yer olarak bilinen Bingöl'e, eski Ermeni coğrafyasında "Srmanç" adı veriliyordu.¹⁸ Orta Çağ Arap coğrafyacıları Bingöl adını Cebelicur şeklinde vermektedir.¹⁹ Evliya Çelebi seyahatnamesinde Çapakçur kalesini ilk defa İskender-i Zikarneyn tarafından yapıldığını Çapakçur isminin de onun tarafından verildiğini ve Çapakçurun Makdisi dilinde Cennet Suyu Ab-ul Hayat (ölümsüz Hayat) anlamına geldiğini ifade eder.²⁰ Böylece Bingöl'ün Çapakçur adını aldığını belirtir.

Bingöl isminin alınışı ile ilgili de birçok görüş vardır. Bunlara kısaca değinelim; ilk kez Bingöl ismi Yeni Çağ Avrupa seyyahları tarafından zikredilmiştir.²¹ Bingöl'ün ismi ise geçmiş efsanelerde, anlatılan susuzluk çeken ordunun bir neferinin su aramak için dağa çıkıp birçok göl görünce "Burası bir değil, bin göl" demesi üzerine bunun

¹⁵ Ahmet Bulmuş, *a.g.e.*, s. 8.

¹⁶ Bingöl'ün aldığı isimler konusunda daha ayrıntılı olarak bkz. Ercan Çağlayan, *Bingöl (Çapakçur) ve Çevresinde Ermeni-Müslüman İlişkileri*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Erzurum 2008, s. 9-11.

¹⁷ <http://www.bingol.gov.tr/defaultB1.aspx?entent223>

¹⁸ Besim Darkot, İ.A. Ankara 1979, c. II, s. 628.

¹⁹ Mehmet Azimli, "Klasik İslam Tarihlerine Göre, Abbasilerden Osmanlılara Bingöl'ün Siyasi Tarihi", I. Bingöl Sempozyumu, Bingöl 2007, s. 30.

²⁰ Evliya Çelebi Seyahatnamesi, İstanbul 1999, c. III, s. 225.

²¹ Besim Darkot, *a.g.e.*, s. 628.

coğrafi bir tabir olarak kullanıldığı belirtilir.²² Orta Asya'da bu isme benzer bir şekilde "Mink K l" olarak kullanımlara rastlanmaktadır.²³

Bingöl için kullanılmakta olan diğerk bir isim de evlik, orlik veya olik'tir. Bingöl ilinin yerleşim alanı olarak seçtiği Çapakçur kale ve çevresi sarp kayalıklar üzerine inşa edildiği için isk na elverişli olmadığından, dere yatağındaki orlik'e nakledilmiştir.²⁴ evlik veya olik, bağ ve bahçe anlamında olup bu isim günümüzde hala ahali tarafından kullanılmaktadır.

Bingöl ismi Cumhuriyet'in ilanından sonra 1936 yılına kadar Muş iline bağlı olan Karlıova ilçesine verilen addı. Hatta 13.8.1934 tarihinde çıkan kararname ile de 2529 sayılı kanunun I. Maddesine göre Muş'a bağlı olan bu kazanın hudutları yeniden tanımlanmıştır.²⁵ Ancak Bingöl vilayetinin Bingöl adında bir de kazası mevcut olduğundan kaza ve vilayet adlarındaki bu benzeyişin resmi ve özel işlerdeki işlemlerin karışmasını önlemek amacıyla Bingöl kazasının adını "Karlıova" olarak değiştirilmesi umumi müfettişlerinin raporu ve teklifleri sunulmuştur.²⁶ 27 Temmuz 1938 tarihli 13984 nolu kararnamenin I. maddesine göre Bingöl kazasının adı Karlıova olarak değiştirilmiştir.²⁷

Kararnameye göre:

Bingöl vilayeti merkezi olan Çapakçur kasabası adının vilayet adıyla adlandırılması hakkında Belediye Meclisi ile vilayet idare heyetince verilen kararlar²⁸ ve Devlet şurası İkinci Dairesi'nin 10.9.1944 tarihli ve 2490/1783 sayılı ve Umumi Heyetinin 28.8.1944 tarihli ve 44.148.143 sayılı mütalaalarını havi mazostalar İcra Vekilleri Heyetince 13.12.1944 tarihinde tetkik edilerek; adı geçen vilayet merkezi olan Çapakçur kasabası adının "Bingöl" olarak değiştirilmesi, 1580 sayılı Belediye Kanununun 9. maddesine kabul olunmuştur.²⁹

Bingöl Vilayetinin Kurulması ve Yeniden İdari Yapılanması

Her devlet ekonomik, siyasi, sosyal, demokratik, coğrafi nedenlerinden dolayı, idari teşkilatlarını yeniden düzenleyebilir. Bunun en güzel örneklerini Osmanlı Devleti'nde görmek mümkündür. Osmanlı, topraklarını genişlettikçe yeniden idari yapılanmaya girerdi. 19.yy da bunun örneklerini görmek mümkündür.1864 yılında vilayetler nizamnamesi ile birçok vilayet, ilçe ve nahiye oluşturulmuştur.

²² Saim Sakaoğlu, *101 Anadolu Efsanesi*, İstanbul 1976, s. 235.

²³ Mehmet Azimli, *a.g.m.*, s. 30.

²⁴ Abdullah Demir, *agm.*, s. 195.

²⁵ Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi (BCA), 030.18.01/47.56.6

²⁶ BCA, 030.11.1/122.21.7

²⁷ BCA, 030.11.1/122.21.7

²⁸ BCA, 030.18.01/107.85.14

²⁹ BCA, 030.18.01/107.85.14

Türkiye Cumhuriyeti de kurulduktan sonra coğrafi şartlar, nüfus yoğunluğu ve ulaşım gibi nedenlerden dolayı yeni idari birimler oluşturmuştur. Nitekim 1935'te oluşturulan 1936 yılında kurulumu gerçekleştiren Bingöl ile birlikte 5 vilayet 9 kaza ve 32 nahiyeye teşkil olunmuştur. Bunun gerekliliğini dönemin içişleri bakanı Şükrü Kaya şu şekilde açıklamıştır:

*“Memleketimizdeki idari teşkilat bugünkü ihtiyaca tekabül edecek derecede değildir. Memleketin nüfusu artmakta, yollar ve tren yolları ilerlemekte ve halkın birbirleriyle olan münasebetleri fazlalaşmaktadır. Binaenaleyh halkın bu ihtiyaçlarına cevap vermek lazımdır. Dâhiliye vekâleti imkân ve fırsat buldukça bunları birer birer yapmakta ve bunlar için bir program takip etmektedir. Bir esas dâhilinde bazı kazalar teşkil etmekte ve vilayetlerde vali muavinlikleri ihdas eylemektedir. Bunlar için kanun tâyinası takdim etmiştik...”*³⁰

Bunun üzerine 25.12.1935 yılında yeniden 9 kaza 5 vilayet teşkiline ve bunlarla 32 nahiyeye ait kadrolar ki bu vilayetler ve kazalar şunlardır.³¹ Bu vilayetler; Bingöl, Artvin, Hakkari, Bitlis ve Tunceli'dir. Kazalar ise; Şemdinli, Hizan, Kotum, Bismil, Eğil, Gürpınar, Patnos, Karakoçan ve Sivrice'dir.³²

Hakkında kanun verilen bu idari yapılanmadaki oylar şu şekilde sonuçlanmıştır;

Aza Adedi	: 399
Reye İştirak Edenler	: 238
Kabul Edenler	: 238
Red Edenler	: 0
Mustenkifler	: 0
Munhaller	: 6 ³³

Bu kanunda 5. madde Bingöl vilayeti oylamaya tabi tutulmuştur. 5. madde: Muş vilayetinin Çapakçur, Genç, Solhan ve Bingöl kazaları ile Erzincan vilayetinin Kiğı kazasından teşekkül etmek ve merkezi Çapakçur kasabası olmak üzere Bingöl vilayeti kurulmuştur.³⁴ Böylece 2885 kanun, 25.12.1935 tarihinde T.B.M.M tarafından kabul edilip, resmi gazetede 4 Ocak 1936 tarihinde 3197 sayı ile kabul görüp³⁵ Bingöl vilayetinin kuruluşu gerçekleşmiş oluyordu. Bingöl'e atanan ilk Vali 19.12.1936 tarihli 1413 sayılı kararname ile Recai Türel'dir.³⁶

³⁰ T.B.M.M. Zabıt Ceridesi Devre 5, C. 7, s. 171

³¹ T.B.M.M. Zabıt Ceridesi Devre 5, C. 7, s. 215

³² T.B.M.M. Zabıt Ceridesi Devre 5, C. 7, s. 172

³³ T.B.M.M. Zabıt Ceridesi Devre 5, C. 7, s. 215

³⁴ T.B.M.M. Kavanin Mecmuası Devre 5, C 16:12 Haziran, 1936, s. 117

³⁵ T.B.M.M. Kavanin Mecmuası Devre 5, C 16:12 Haziran, 1936, s. 117

³⁶ BCA, Fon Kodu:030 10, Kutu No: 62, Dosya No: 755, Belge No: 25

2885 sayılı kanun ile yeniden 5 vilayet ve 9 kaza teşkili dolayısıyla, Muş, Elazığ ve yeni kurulan Bingöl vilayetleri ile bu vilayetlerin ihtiva ettikleri yeni ve eski kazaların hudutların değişiklik yapılması üzerine bu layiha'ya gerek duyulmuştur.³⁷

Bunun üzerine Bingöl vilayeti ile birlikte aşağıda kurulan yeni kaza, nahiyeler ve köyler tablolarında gösterilecektir.

Çapakçur (merkeze) bağlanan nahiyeler Sancak ve Fahran.

Balhendu, Canut, Palu'dan ayrılıp, Genç kazasına bağlanan Sivan nahiyeleri.³⁸

Çapakçur iline (merkeze) bağlanan nahiyeler.

Sancak nahiyesini teşkil eden köyleri gösterir cetvel

Köyün Adı

1. Hoşkar	11. Lek
2. Karapınar	12. Uzun Sıvat
3. Büyükbaşköy	13. Şup
4. Küçükbaşköy	14. Masala Maa Horhorik
5. Baban	15. İsvirit
6. Şirnan	16. Kemah
7. Hilbizen	17. Geylan
8. Zağ	18. Yukarı Kara Veylan
9. Sancak Simsoru	19. Aliyaran (Nahiye merkezidir.) ³⁹
10. Mezracık	

Fahran nahiyesini teşkil eden köyleri gösterir cetvel

Köyün Adı

1. Yukarı Perhangökr	9. Hidan
2. Elmalı	10. Talvara
3. Çan	11. Şinük
4. Terbesmurik	12. Gölmezrası
5. Arcuk	13. Toyrok
6. Kös	14. Aşağı Perhangök
7. Alikırcık	(Nahiye merkezidir) ⁴⁰
8. Belozor	

³⁷ BCA, 030.11.01/101.4.8

³⁸ BCA, 030.11.01/101.4.8

³⁹ BCA, 030.11.01/101.4.8

⁴⁰ BCA, 030.11.01/101.4.8

31 Kanun-i Sani 1938 tarih ve 11945 sayılı kararname ile Bingöl vilayetine bağlı Genç kazası merkezinin şimdiki bulunduğu Veramik köyünden kaldırılarak Kupar köyüne götürülmesi, merkezi Veramik olmak üzere 7 köy ihtiva eden “Yayla” adıyla yeni bir nahiyenin kurulması kararlaştırılmıştır.⁴¹

Veramik (Yayla) nahiyesini teşkil eden köyler;

Köyün Adı

1. Tavaska (Veramik)	5. Şatos
2. Rotçan	6. Bobikan
3. Ulyan	7. Riz ⁴²
4. Mestan	

İçişleri Bakanlığı'nın 18.1.1936 tarih 508 sayılı yazısında; Malazgirt, Çapakçur, Bulanık, Solhan ve Genç kazaları içinde 6 nahiyeye kurulmasına ve Sivan nahiyesinin Palu'dan ayrılarak Genç kazasına bağlanmasına dair çıkan kararnamenin uygulanmasına dairdir.⁴³

Palu'dan alınarak Genç kazasına bağlanan Sivan nahiyesi köylerini gösterir cetvel⁴⁴

Köyün Adı

1. Vatrakum	17. Şelliheydan	33. Kelhesi
2. Molla İbrahim	18. Dirinan	34. Kaşan
3. Baziyan	19. Melekan	35. Haraba
4. Haydan	20. Diri	36. Hepsur
5. Geviran	21. Horsik	37. Hesenan
6. Aladdin	22. Zimak(Nahiyemerkezi)	38. Büyükköy
7. Haniyan	23. Vişkücür	39. Gavil
8. Kasan	24. Mahmudan	40. Tinik
9. Abdalan	25. Kurçıyan	41. Rizvan
10. Sair	26. İbrahiman	42. Letan
11. Zillek	27. Gülikan	43. Servi
12. Halveliyan	28. Meteran	44. Sosin
13. Hemek	29. Haylan	45. Vilik
14. Gaz	30. Hacıyan	46. Seyyer
15. Putyan	31. Şeyh İsmailan	Benizuğur
16. Gayt	32. Avnik	

⁴¹ BCA, 030.11.01/101.4.6

⁴² BCA, 030.11.01/101.4.6

⁴³ BCA, 030.11.01/101.4.8

⁴⁴ BCA, 030.11.01/101.4.8

İçişleri Bakanlığı'nın 18.1.1936 tarih 508 sayılı yazısıyla Solhan ilçesinde kurulan iki yeni nahiye ve bağlı buldukları köyleri gösterir. (5 ve 6 nolu cetveller.)⁴⁵

Canut Nahiyelerini teşkil eden köyleri gösterir cetvel

Köyün Adı

1.Asker	8.Abbasan
2.Memedanı Ulya	9.Şemsan
3.Memedanı Sufla	10.Nederan
4.Ceban	11.Kılıçan
5.Şeğen	12.Hibasın
6.Şeyhan	13.Tütel
7.Abdiyan	14.Kamer
	15.Güleyan (Nahiye Merkezi)

Valer Nahiyelerini teşkil eden köyleri gösterir cetvel

Köyün Adı

1.Veznel	8.Şirnan
2.Hat	9.Mezre-i Solhan
3.Modan	10.Gimos
4.Şemsan	11.Cansor
5.Aşkator	12.Hacan
6.Dinasor	13.Valer (Nahiye Merkezi)
7.Muradan	

Bingöl ili Solhan ilçesine bağlı Gönük Bucağı, Solhan ilçesine 50 km mesafede olması orada rakımı yüksek Şerafettin dağlarının bulunması nedeniyle Karlıova'ya bağlanması kararlaştırıldı.⁴⁶

Bingöl ili Karlıova ilçesine bağlanan Solhan ilçesinin Gönük Bucağı'na bağlı köyler⁴⁷

<u>Köyün Adı</u>	<u>Eski Bağlı Olduğu Merkez</u>	<u>Yeni Bağlı Olduğu Merkez</u>
1.Oğnut	Solhan ilçesi Gönük Bucağı	Karlıova ilçesi Gönük Bucağı
2.Kalacık	“ “	“ “
3.Ciligöl	“ “	“ “
4.Azizan	“ “	“ “

⁴⁵ BCA, 030.11.01/101.4.8

⁴⁶ BCA, 030.11.01/182.12.6

⁴⁷ BCA, 030.11.01/182.12.6

5.Kurik	“ “	“ “
6.Ağaköy	“ “	“ “
7.Hacıyan	“ “	“ “
8.Halitan	“ “	“ “
9.Ağnik	“ “	“ “
10.Kızılağaç	“ “	“ “
11.Aşağı Sevik	“ “	“ “
12.Yukarı Sevik	“ “	“ “
13.Kırmaşek	“ “	“ “
14.Sağnis	“ “	“ “
15.Mezracık	“ “	“ “
16.Çatak	“ “	“ “

Sonuç

Bu idari yapılanmanın dışında 4 Temmuz 1987’de Yayladere ve Adaklı adlarıyla yeni iki ilçe daha kurulmuştur. 20 Mayıs 1990’da Yedisu ilçesiyle birlikte Bingöl şehri, il merkezi olmak üzere, kendine bağlı yedi ilçe merkezi ve 312 köy yerleşiminde yaşayan 2009 nüfus sayımına göre toplam 249.881 nüfusa hizmet vermektedir. Bingöl’ün ilçe merkezi olduğu 1927 yılından itibaren yönetim bölgesinde değişiklikler yapılmışsa da, gelişen ulaşım sistemi ve değişen sosyal, kültürel ve ekonomik koşullara bağlı olarak yeni düzenleme zorunluluğu ortaya çıkmıştır.

KAYNAKÇA

- AKBULUT, Yılmaz, Bingöl Tarihi, Ankara,1995.
ALAY, Okun, Kültür Dünyamız Bingöl, Ankara,1996.
ASAN, M.Beşir, Elazığ Tunceli ve Bingöl İllerinde İskân İzleri, Ankara 1992.
AZİMLİ, Mehmet, “Klasik İslam Tarihine Göre Abbasilerden Osmanlılara Bingöl’ün Siyasi Tarihi”,1. Bingöl Sempozyumu, Bingöl 2007.
Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi (BCA),030.11.01/101.4.6; 030.11.01/101.4.8; 030.11.01/182.12.6; 030.10.01/627.55.25; 030.18.01/147.56.6; 030.18.01/107.85.14; 030.11.1/122.21.7.
BULMUŞ, Ahmet, Bingöl Çevlik’te Yaşadılar, Ankara, 1995.
ÇAĞLAYAN, Ercan, “Bingöl Üzerine Bir Bibliyografya Denemesi” Bingöl Tarih ve Kültür Araştırmaları Dergisi, Bingöl, 2007, S. 1, s. 67-68.
DARKOT, Rasim, “Ankara”, İslam Ansiklopedisi, C II. s. 628-634.
DEMİR, Abdullah, “Belgelerle Çapakçur Sancağı”, 1.Bingöl Sempozyumu, Bingöl 2007.
Evlia Çelebi Seyahatnamesi, C.III, İstanbul,1999.
KONUĞÇU, Enver, Bingöl İli Yıllığı, S. 14. Ankara 1995.
SAKAOĞLU, Saim,101 Anadolu Efsanesi, İstanbul 1976.

SOYLU, Hasbi, Şehir Coğrafya Açısında Bir Araştırma Bingöl, Erzurum 2007.

T.B.M.M Kavanin Mecmuası Devre 5, C. 16:12 Haziran, 1936, s. 117-118.

T.B.M.M Zabıt Ceridesi Devre 5, C. 7, s. 171.

TUNCEL, Metin, "Bingöl", DİA, C. VI, s. 183-190.

ÜNAL, M.Ali, XVI. yy Harput Sancağı, Ankara, 1989.